

Данилевський Олександр Якович

1838 – 1923

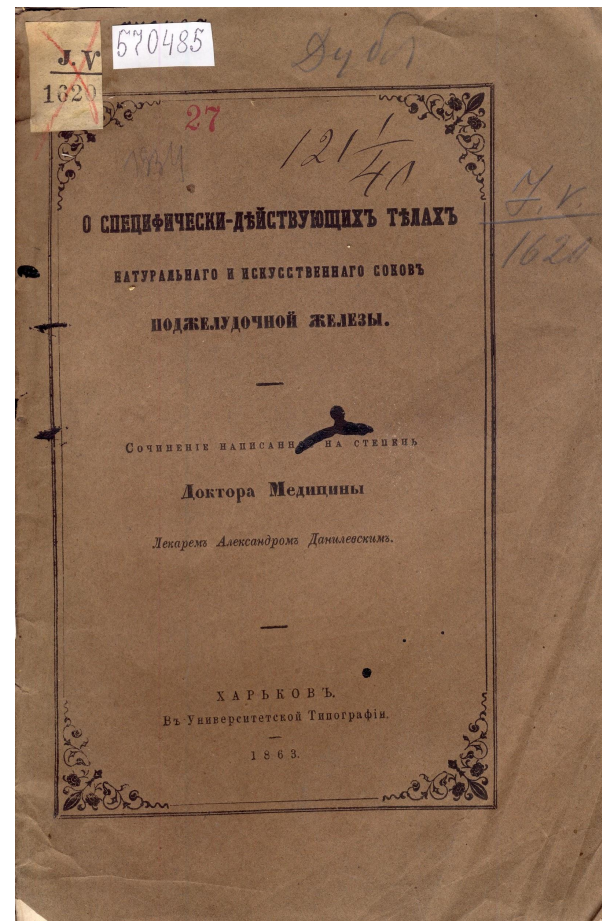
*основоположник біохімії як
науки, професор Харківського
університету*

Серед біохіміків другої половини XIX початку XX ст. О.Я. Данилевський займає одне з перших місць. Його наукова, викладацька, організаційна та громадська діяльність сприяла виникненню і зміцненню на рідному ґрунті нової галузі біології - біологічної хімії.

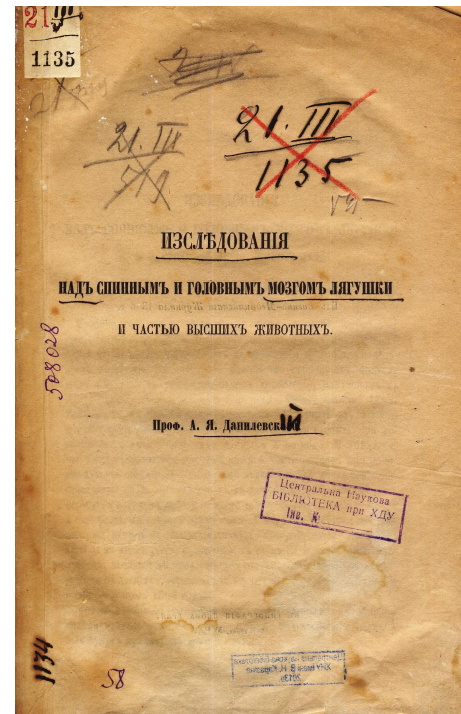
Д. Данилевський

- Народився Олександр Якович Данилевський 10 грудня 1839 року.
- У 1860 р. - закінчив медичний факультет Харківського університету.
- З 1860-1862 рр. слухав лекції за кордоном.
- У 1863 році він повертається до Харкова і друкує свою роботу “О специфически-действующих телах натурального и искусственного соков поджелудочной железы” у вигляді дисертації і подає її на ступінь доктора медичних наук.
- Після захисту дисертації Данилевського було обрано екстраординарним професором на кафедрі медичної хімії Казанського університету.

- З 1863 до 1871 рр. був професором медичної хімії та фізики в Казані. До цього періоду припадає його праця “Исследования над спинным и головным мозгом лягушки и частью высших животных” (1865)
- У 1872 – 1875 рр. працював у Воронежі, Харкові, Санкт-Петербурзі (викладав у вищих навчальних закладах), потім – у Німеччині та Швейцарії.
- З 1885 р. – професор Харківського університету.
- З 1906 по 1910 р. – професор Військово-медичної академії у Санкт-Петербурзі.
- У 1910 році вийшов у відставку.
- Помер О.Я. Данилевський 18 червня 1923 року.

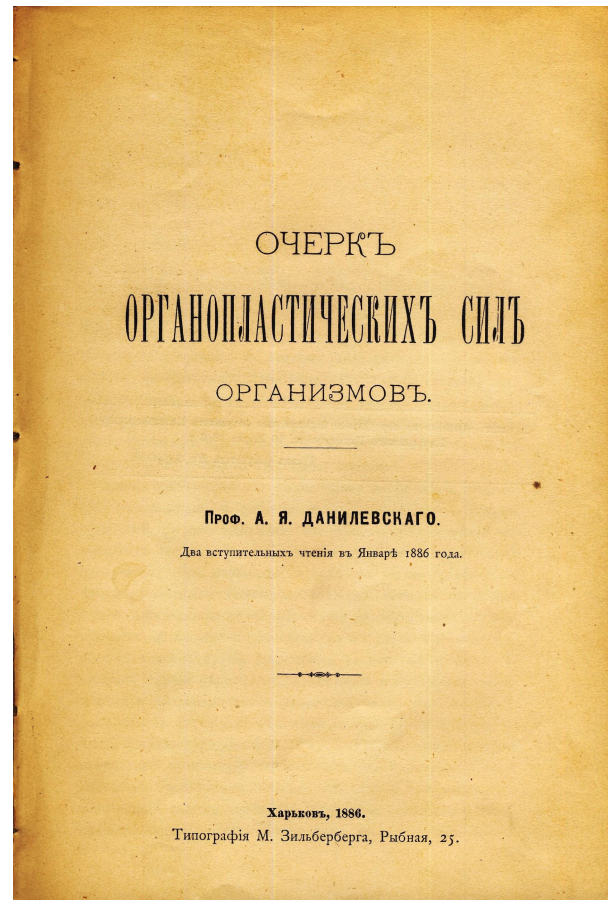

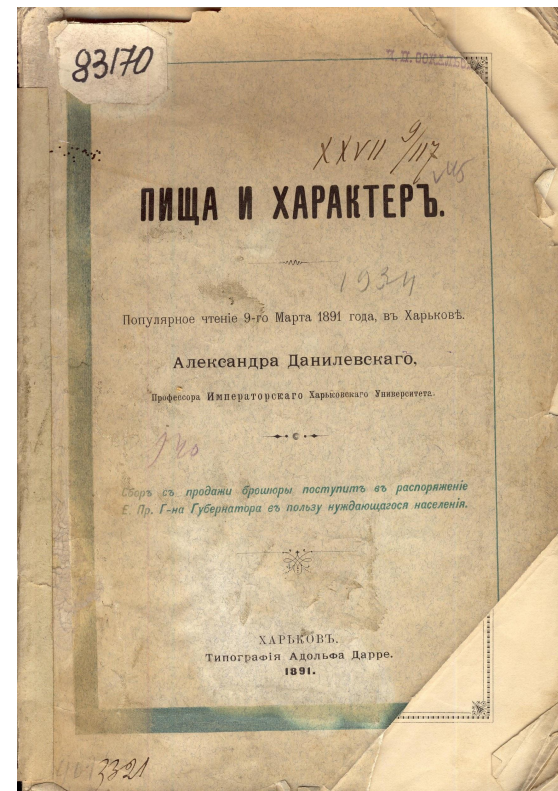
Харківський період

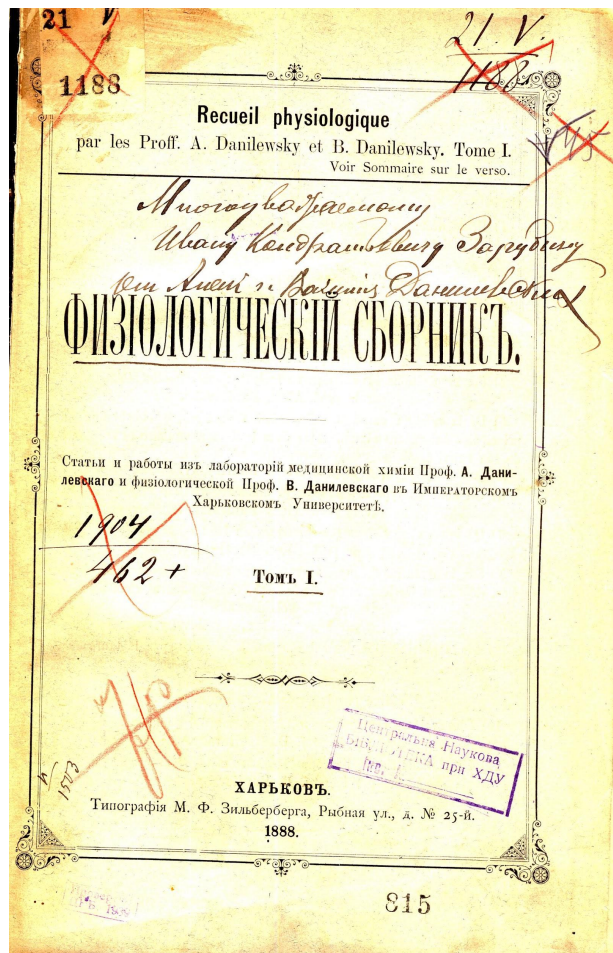
Харківський період характеризується розквітом наукової діяльності О.Я. Данилевського.

- У 1885 році О.Я. Данилевського було обрано на кафедру фізіологічної хімії Харківського університету, де він почав читати лекції.
- У 1886 році він написав роботу під назвою “Органопластические силы организма” (1886).

У Харкові він почав дослідження з питань білкового обміну і харчування. Для збору коштів на допомогу голодуючому населенню він провів популярне читання “Пища и характер”. Зміст читання було видано окремою брошурою у 1891 р.

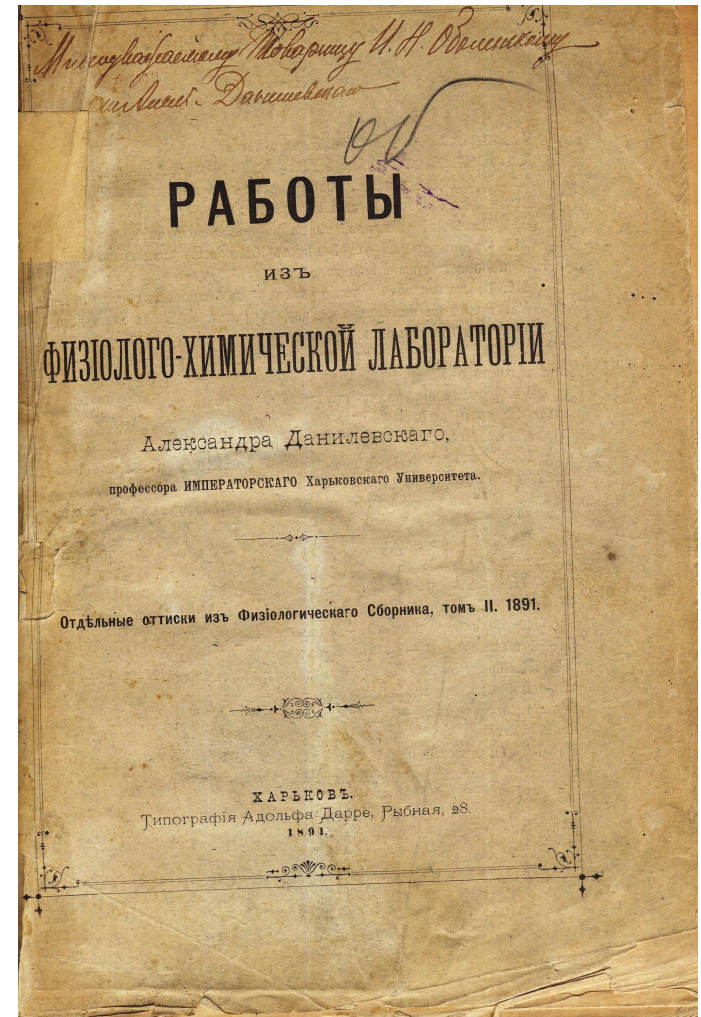

Розмах наукової роботи О.Я. Данилевського у Харкові можна оцінити, якщо ознайомитися з його “Физиологическим сборником”, виданим братами О.Я. и В.Я. Данилевськими. Ці два томи 1888 (I) та 1891 (II) року містять матеріали досліджень, які були проведені на кафедрах фізіологічної хімії і фізіології у Харківському університеті. Вони планували перетворити це видання у періодичний орган, але цього не вийшло. Але і те що вийшло, було великим вкладом до наукової літератури. Це була перша спроба видати спеціальний фізіологічний журнал.

У ЦНБ зберігається тільки перший том (1888) цього збірника з автографом братів Данилевських.

Ще до Харківського періоду відноситься його праця “Работы из физиолого-химической лаборатории”. (Отдельные оттиски из Физиологического Сборника, II том, 1891).

На книзі автограф О.Я. Данилевського.

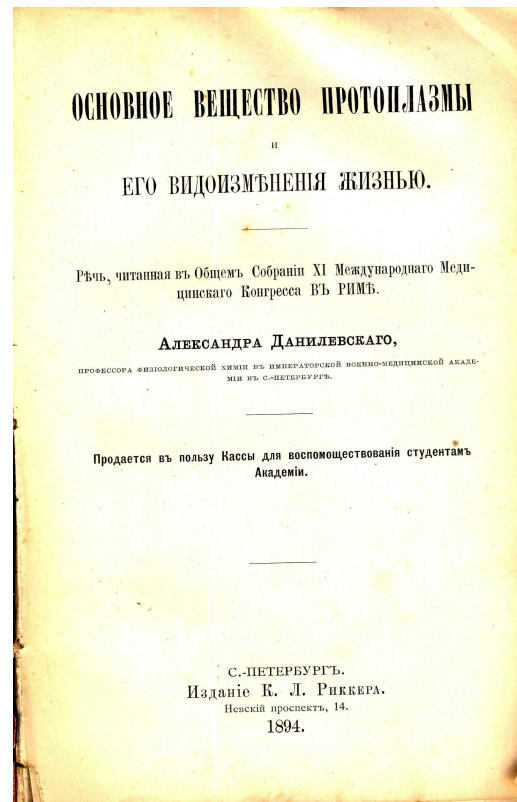

Воєнно-Медична академія (Петербург)

До цього періоду наукової та педагогічної діяльності відносяться праці “Основное вещество протоплазмы и его видоизменения жизнью” (1894). Це багаторічна дослідницька праця по вивченню білкових тіл. З цією роботою він виступав на II Міжнародному з'їзді лікарів у Римі.

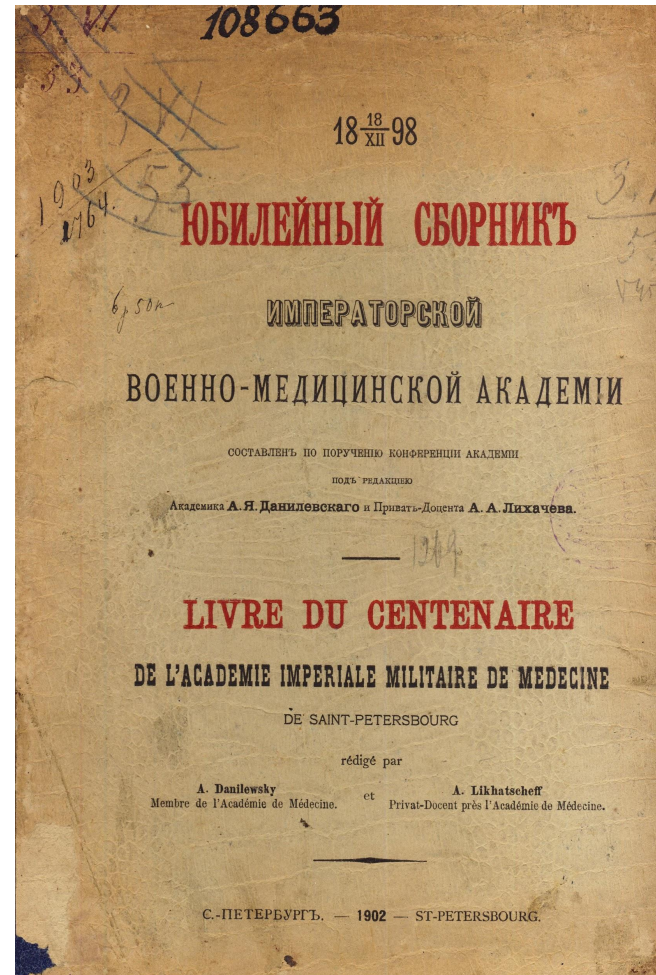

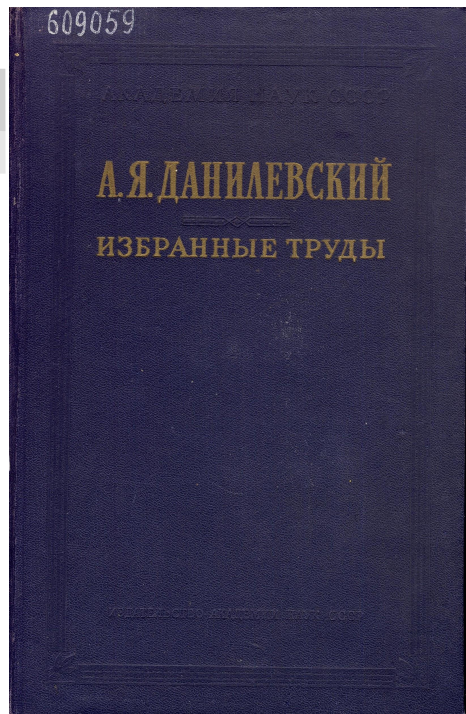
А. Я. Данилевский в лаборатории, 1895 г.

У 1902 році у Санкт-Петербурзі, в типографії М. Меркушева вийшло видання французькою та російською мовами “Юбилейный сборник Императорской Военно-Медицинской Академии”.

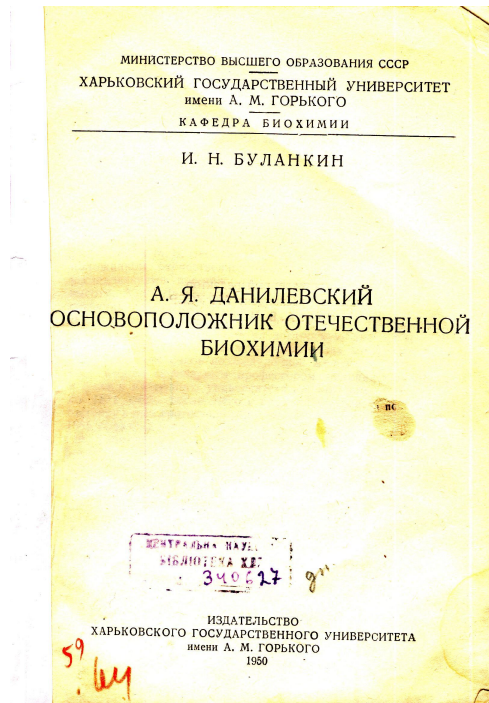
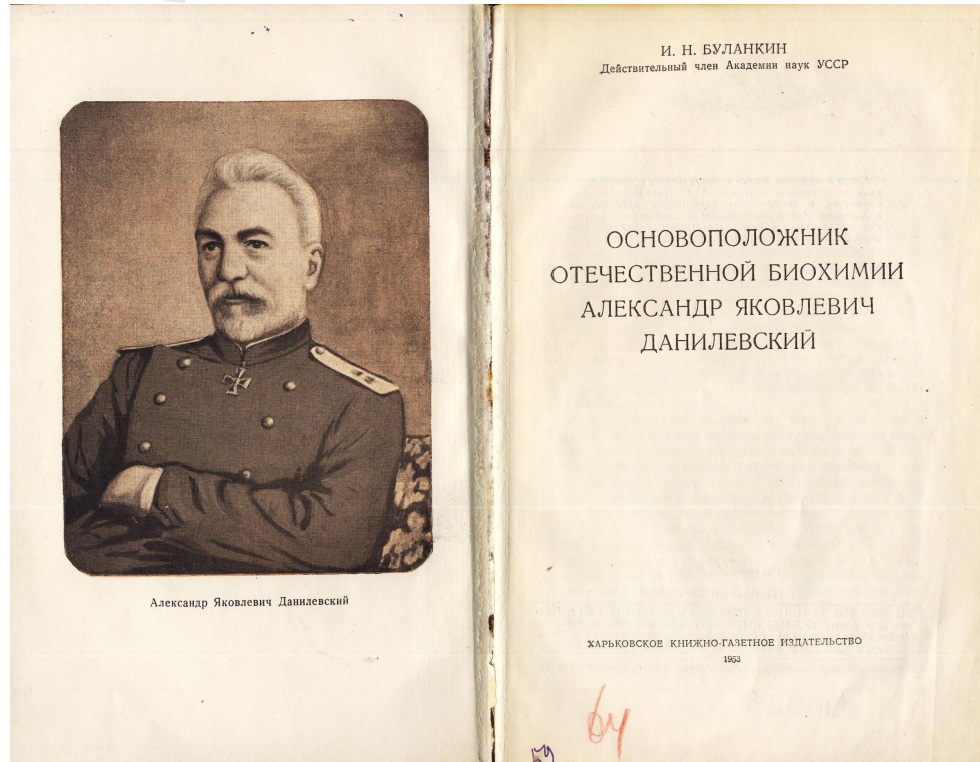
Збірник складений за дорученням Конференції Академії, за редакцією академіка О. Я. Данилевського і приват-доцента О. О. Лихачова.

У 1960 році вийшли “Избранные труды” О.Я. Данилевського. До цього видання включені всі основні його роботи та повна бібліографія робіт О.Я. Данилевського і літератури про нього.

Книги про життя та діяльність О.А. Данилевського

Книги написані видатним біохіміком, ректором Харківського університета Іваном Миколайовичем Буланкіним.

Інтернет-посилання

http://old.kazanqmu.ru/ubi/index.php?option=com_content&view=article&id=204:2012-03-12-11-31-39&catid=6:uface&Itemid=45

<http://cyclowiki.org/wiki/>